

شینى عەبدولبارى بۆسە ددام و بە عس تەواو نابى!

مەھاباد كوردى، ستۆكھۆلم 9-6-2003

ن ووسەرى رەگەزپەرستى عەرەب و بە بنەچە فەلەستىنى و سەرنووسەرى رۆژنامەى رپورەشى (القدس العربى) عەبدولبارى عەتوان، لە بەرسفى ئەو نامەى نارەزایى دەربەرپىنە كە لە رپى (كوردستان نىت) ەو كوردەكان بۆ راگەياندى عەرەبى و كەناله تەلەفزیونیيە ئاسمانیيەكانى نمونەى (ئەلجەزیرە) یان ناردوو، خۆى گۆتەنى بە سەرسامیيەو دەنووسیت: ئیو لەمرۆ بەدواو پێویستتان بە چ كەسێك نابیت تا لەمەر دۆزەكەتان هەلبداتى. سوپاس بۆ خوا ئەمریكایيەكان شك دەبن. لەمە زیاتر چتان دەوى؟ ئیستاش وا دەست بە سەر زەوى و زارى كەسانى تر دادەگرن و خەلك لە مالهكانیان دەرەكەن. لەمە زیتر چی دیکەتان دەوى؟ بە سوپاسەو.

من خۆم هەست بە سەرسوورماوى ناكەم، كاتى لە كابرایەكى شۆقینیستی وەك عەبدولبارى عەتوان ئەم وتانەى سەرەوهم گوى لى دەبى یا دەیانخوینمەو. ناوبراو كە بە سەفته دۆلارى خویناوی سەددام و بە عسى بۆ چوو تا رۆژنامە بۆگن و رەگەزپەرستەكەى خۆى دەربكات، زۆر ئاساییە گەر شتیكى واش بلى. لە هەمان كاتدا ئەو بە ئاشكرا لەسەر شاشەى كەنالیكى وەك ئەلجەزیرە، هەمیشە و هەمیشە، داكۆكى لە بە عس و سەددامى پالەوانى گەورەى نەتەوەى عەرەب و سەرکەوتنە مەزنەكانى رژیمی گۆرپەگۆر و كوردكوژى عیراق و داگیركەرى بەشێكى كوردستانیش كردوو. ئەمە مەسەلەیهكە خویا و رپونە و، هەمووشمان كەم تا زۆر لى بەئەگاین.

عەبدولبارى دەلى: ئیو، كورد-م. كوردى، لەمرۆ بەدواو پێویستتان بە چ كەسێك نابیت تا لەمەر دۆزەكەتان هەلبداتى. جارى یەكى بۆى هەیه بەم شۆیه قسان بكات كە پێشتر داكۆكى لە كورد و خاكەكەى كردبى و، خاوەن هەلوێستیكى جوامیرانە و دۆستانەش بى. لى هەرچى عەتوانى ناعەبدولبارییه رپك بە پێچەوانەى ئەمە جولاوو تەو و، ئەو نەدى لە دەستى هاتبى و بى، درىغى لە رەشكردنى ناوى كورد و بزاقە رزگارخواییه نەتەوایەتییهكەشى نەكردوو و ناشكات. خۆ ئەگەر عەبدولبارى عەتوان رۆژى لە رۆژان لە كانگای دلییهو قسەیهكى خیرى لە پینا و كوردان كردبى، ئەوا ئەو رپۆ مافى تەواوى خۆیهتى پیمان بلى: ئیو لەمرۆ بەدواو پێویستتان بە چ كەسێك نابیت تا لەمەر دۆزەكەتان هەلبداتى.

تاوانباركردنى كورد بەوێ كە پەيوەندى دەگەل ئەمریکا و ئەم و ئەودا هەبوو و هەیه، شتى نییه تازە بى و، لەمێژە رۆلەكانى ئەم نەتەوایه گویچكەیان بەم جۆرە بەیت و بالۆرانە تژی بوو. نەتەوایهكى وەك كورد كە ویستوویەتى هەر وەك نەتەوەكانى تری سەر رپوى ئەم زەمینە سەر بەخۆی خۆى بە دەست بێنى، لە لایەن دەولەتە عەرەبییه شۆقینییهكانەو بە پلەى یەكەم و ئینجا دام و دەزگاکانى سەر بە خویان و ئەلقە لە گویكایانەو، بەو تاوانباركراو گوايه ئیسرایلی دووهم لە ناوچەكە پیکدینى و زەبریش لە سەر وەریتى و یەكپارچەى خاكى عیراق دەدات. بە گۆیرەى وەها بۆچوونیک بى كوردستانى نیشتمانى كورد چ بوونیکى نەبوو و، دیرۆكى دامەزراندنى دەولەتى عیراقى دەستكردى ئینگلیزیش ناگەریتەو بۆ سەرەتای بیستەكانى سەدەى رابردوو و بەس، بەلكو ئەو كوردەكانن كە بە چ شتى قایل نابن و هەمیشە ئاژاوە بۆ (عیراقى دەروازەى رۆژەلات) ی نیشتمانى عەرەب دەنیئەو.

عەرەبەكان كە خویان بە بەردەوامى نۆكەرى دلسۆزى ئەمریکا بوونە، بە تاییهتیش رژییم و سەران و پاشاكانیان، كەچى بۆ نەتەوایهكى بئەستى وەكو كورد حەرامە ئەگەر لە ئەمریکا یا ئەم و ئەو نزیك ببیتەو. عەبدولبارى عەتوان كورد بەو تاوانبار دەكا كە خۆى خستۆتە باوەشى ئەمریکا. من دەزانم ناوبراو، لە منیش چاكتر دەزانى، میرنشینۆكەیهكى وەك (قەتەر) ی خاوەن ئەلجەزیرە، نەك هەر پەيوەندى لەگەل ئەمریکا و

ئیسرایلییهکاندا هه‌بووه و هه‌یه، بگره بۆ ماوه‌ی چهند سالیکیش ئه‌ستیره‌ی داود له‌سه‌ر کونسولخانه‌ی ئیسرائیل له (دۆحه) ی پایته‌ختی ئه‌و ولاته‌دا شه‌کاوه‌ته‌وه. ئه‌مه و جگه له هه‌بوونی به‌رده‌وامی سه‌ربازانی ئه‌مریکا له کویت و زۆربه‌ی هه‌ره‌زۆری میرنشین و شانشینه‌ عه‌ره‌بییه‌کانی تری که‌نداو. له‌ دوا‌ی ئیسرائیل، میسر دووهمین ده‌وله‌ته، که له لایه‌ن ئه‌مریکاوه به‌ شیوه‌یه‌کی سه‌ربازی یارمه‌تی ده‌دریت. جا عه‌بدولباری عه‌توان به‌ر له‌وه‌ی بی سووکایه‌تی به‌ کورد بکات، ئه‌گه‌ر راست ده‌کات با ئاوڕیک له‌ ده‌وروبه‌ره‌که‌ی خۆی بداته‌وه و، ئه‌گه‌ر ئازاشه‌ با ر‌ه‌خنه‌یه‌ک ئاراسته‌ی میری فیئاسای قه‌ته‌ر بکات.

عه‌توانی داخ له‌ دل به‌رامبه‌ر به‌ کورد، به‌ خه‌لکانیکی کوردی راگو‌یزراو و ناوچه‌ ته‌عریبکراو و ده‌رکراو له‌ مال و شوینی خۆیان، که مافی ته‌واوی خۆیانه‌ بگه‌رینه‌وه سه‌ر جی و پ‌ی و خاکی ر‌ه‌سه‌نی خۆیان، ده‌لی: ئیستاش وا ده‌ست به‌ سه‌ر زه‌وی و زاری که‌سانی تر داده‌گرن و خه‌لک له‌ ماله‌کانیان ده‌رده‌که‌ن. دیاره‌ ته‌واو به‌ پ‌یچه‌وانه‌ی قسه‌که‌ی عه‌بدولباری کورد به‌ در‌یژایی میژووی خۆی نه‌ک هه‌ر که‌سی ده‌ربه‌ده‌ر و ئاواره‌ نه‌کردوه، بگره‌ ئه‌وه هه‌ر خۆی بووه له‌ لایه‌ن که‌سانیکی بیگانه‌ و غه‌واره‌وه مال و خاکی لی زه‌وت کراوه و په‌راگه‌نده و ده‌ربه‌ده‌ریش کراوه. هه‌ر ته‌نیا بۆ نمونه‌ له‌وه‌تی باشووری کوردستان، به‌ زه‌بری هیژ و بی ئاره‌زووی دلی گه‌له‌که‌ی به‌ عێراقی ده‌ستکردی ئینگلیزه‌کانه‌وه لکێنراوه، ئه‌وه هه‌ر کورده‌ و نیشتمانی خۆی لی حه‌رام کراوه و دووچاری سیاسه‌تی ر‌ه‌گه‌زه‌په‌رستانه‌ی ته‌عریب و راگو‌یزان و پیسترین جۆری چه‌وسانه‌وه و زۆرداری بۆته‌وه. به‌عسییه‌ عه‌ره‌به‌ ر‌ه‌گه‌زه‌په‌رست و دل‌ره‌قه‌کان، ئه‌وانه‌ی که‌ عه‌بدولباری دلی بۆیان لی ده‌دات، له‌ هه‌مووان خراپتر ئه‌م سیاسه‌ته‌ شو‌قینیه‌یان ده‌ره‌ق به‌ کورد ئه‌نجام داوه. عه‌بدولباری عه‌توان که‌ خۆی فه‌له‌ستینییه‌ چاک ده‌زانێ یه‌کێ له‌ خاله‌ هه‌ره‌ گرنگ و سه‌ره‌کییه‌کانی ر‌یکنه‌که‌وتن و توندوتیژی و گرژی نیوان فه‌له‌ستینی و ئیسرایلییه‌کان، تاییه‌ته‌ به‌ گه‌رانه‌وه‌ی په‌نابه‌ره‌ فه‌له‌ستینییه‌کان، که له‌ دوا‌ی دروستبوونی ده‌وله‌تی ئیسرائیل له‌ سالی 1948 ئاواره‌ و ده‌ربه‌ده‌ر کران. ر‌یکخراوه‌کانی (حه‌ماس) و (جیهادی ئیسلامی) و (به‌ره‌ی میلی ر‌زگاریخوازی فه‌له‌ستین) پ‌ی له‌سه‌ر گه‌رانه‌وه‌ی ئه‌و په‌نابه‌ره‌ فه‌له‌ستینییه‌کانه‌ داده‌گرن. دلنیاشم که‌ عه‌بدولباری عه‌توان له‌گه‌ل گه‌رانه‌وه‌ی په‌نابه‌ره‌ فه‌له‌ستینییه‌کانه‌. ئا لی‌ره‌دا ده‌مه‌وی پ‌رسم: ئه‌گه‌ر فه‌له‌ستینییه‌کان مافی خۆیان بی بگه‌رینه‌وه سه‌ر زیڤ و واری تاییه‌ت به‌ خۆیان، بۆ نابێ کورده‌کانیش هه‌ر هه‌مان مافیان هه‌بێ؟! هه‌ر یه‌کێ که‌ وه‌ها مافی‌ک بۆ کورد ر‌ه‌ت بکاته‌وه، بیه‌وی و نه‌یه‌وی، نه‌یاری پله‌ یه‌کی کورد و کوردستانه‌.

مرو‌ف که‌ له‌ چاوپێکه‌وتنه‌ ته‌له‌فزیونییه‌کاندا، هه‌ر له‌ که‌نالی ئه‌لجه‌زیره، سه‌روسه‌کوت و ده‌م و چاوی عه‌بدولباری عه‌توانی له‌ کاتی قسه‌کردندا به‌ر چاوی ده‌که‌وی، یه‌کسه‌ر تیده‌گا ئه‌م کابرایه‌ له‌ درۆ زیاتر شتیکی دیکه‌ی پ‌ی نییه‌. خو که‌ مه‌سه‌له‌ دیته‌ سه‌ر کورد، ناوبراو ده‌یه‌وی، کورد به‌ رۆله‌ی وه‌فاداری عێراقه‌ خوشه‌ویسته‌که‌ی ده‌روازه‌ی رۆژه‌ه‌لاتی نیشتمانی عه‌ره‌ب بمینیته‌وه. ئه‌گه‌ر به‌ بۆچوونی ئه‌و بی، تاکه‌ ئه‌رکی سه‌ر شانی ئیمه‌ی کوردی ئه‌و به‌شه‌ی کوردستان، خزمه‌تکردنی عێراق و پاراستنی سه‌روه‌ریتییه‌ نیشتمانییه‌که‌یه‌تی. جا ئه‌م کاره‌ تا چهند به‌ قازانجی کورد ده‌که‌ویته‌وه یان نا، ئه‌مه‌یان مه‌سه‌له‌یه‌کی دیکه‌یه‌ و له‌ دوور و نزیکیشه‌وه چ په‌یوه‌ندییه‌کی به‌ عه‌بدولباری عه‌توانی فه‌له‌ستینییه‌وه نییه‌.

عه‌بدولباری عه‌توان که‌ له‌ ئاست ده‌یان گۆری به‌کۆمه‌لی دۆزراوه‌ی کورده‌ ئه‌نفا‌لکراوه‌کان و عه‌ره‌به‌ شیعه‌کانیش چاوی خۆی کو‌یر کردووه و، ناشیه‌وی شته‌کان وه‌ک هه‌ن بیانینی، ئیدی ده‌بی له‌مه‌ زیاتر چی لی چاوه‌روان بکری. ئی کوردیش خو سه‌ددام حوسین و به‌عس نین تا عه‌بدولباری شین و واوه‌یلایان بۆ بگێری. له‌ کاتی هیژشکردنه‌ سه‌ر سه‌ددام و به‌عس، عه‌ره‌به‌کان له‌ ئوقیانووسه‌وه تا که‌نداو، له‌ دژی ئه‌مریکا خۆپیشاندانیان ساز کرد. له‌ پاش رووخانی به‌عس و سه‌ددام به‌ ده‌یان گۆری به‌کۆمه‌ل دۆزراوه‌، که‌چی هه‌ر خودی ئه‌و عه‌ره‌بانه‌ نقه‌یه‌کیان لیوه‌ نه‌هات، چونکه‌ بکه‌ر و ئه‌نجامده‌ری ئه‌و کوشتاره‌ به‌کۆمه‌لانه‌ له‌ خۆیان؛

واته عه ره بن. تهنانهت یهک دوو حهفته دواى دیتنه وهى ئەم هه موو گۆرپه به کۆمه لانهش، ئینجا کابرایه کی هیچ له دهست نه هاتووی وهک (عه مرو موسا) ی ئەمینداری گشتی ولاتانی عه ره ب، تازه به تازه دهیه وی کۆمیتیه که پیکبێنی تا سهردانی عێراق بکا. بۆ چش؟ بۆ ئە وهی له (راستییه کان بکۆلیته وه!) .

کورت و کرمانجی: شین و واوه یلای عه بدولباری عه توان و ته واوی عه ره به ره گه زپه رسته کان، وێرای بۆچونه جیاوازه کانیشیان، بۆ سه ددام و به عس هیشتا هه ر ده رێژهیان هه یه و وا دیاره به م زوانه ش ته واو نابن!

mehabadk@hotmail.com

تێبێنی کوردستان نێت:

ئهم نووسینه بپروچونی خاوه نه که بهتی، کوردستان نێت له ناوه رۆکه که ی بهرپرسپار نیه.